

Vårutflykt till Järvsö och Ljusdal

Kalasväder, intressanta utflyktsmål, fullsatt buss med trevliga och glada medlemmar, god mat och prima fika. Se där en sammanfattning av vårens utflykt till västra Hälsingland.

Anders från Hudik Taxi är vid det här laget nästan ett måste vid våra äventyr. Här fick han några tuffa uppdrag, bland annat när den stora bussen skulle ner från Järvsö kyrka och när vi skulle ut från lunchen vid bergshotellet vid Järvzoo. Men det fixade Anders, så klart!

Vår första anhalt var Järvsö stora kyrka. Vår guide Karin Wallin kunde berätta att denna kyrka faktiskt är Sveriges största landsortskyrka, den slår Stora Tuna med större kvadratmeteryta. Nu höll de på att arrangera inför begravningen av Lill-Babs. Höjden på ön mellan Ljusnans armar avgjorde riktningen för kyrkans placering i norr-söder i stället för den vanliga öst-väst-riktningen med koret i öster. Platsen var från början ett vi – ett offerställe för asatroende – men redan under 1000-talet e Kr uppfördes den första kristna kyrkan här. Sedan dess har flera kyrkor avlöst varandra på platsen. Den nuvarande byggdes 1832-38 och invigdes av ärkebiskopen Johan Olof Wallin (anfader till dagens guide Karin).

Den berömda runstenen, placerad invid prästgården nära kyrkan restes kring 1025.

Karlsgården

Efter denna visning åkte vi till Bergshotellet intill Järvzoo och intog en utmärkt buffélunch. Sålunda styrkte för vi till Karlsgården, några kilometer söder om Järvsö samhälle. En spännande gård som ägts av flera generationer av samma släkt och sedan övergått till hembygdsrörelsen. Trevliga guider berättade om livet på gården och visade på intressanta inventarier m m.

Ljusdals kyrka

Nästa anhalt (efter bussfärd via Hybo på en jobbigt vägarbete mellan Järvsö och Ljusdal) var Ljusdals kyrka, och vår guide var Leif Sköld. Nu var vi tillbaka i medeltid och renässans. Som i Järvsö var platsen för kyrkan belägen på ett hedniskt vi. Den första kristna kyrkan, av trä, tillkom troligen under 1000-talet. Den nuvarande stenkyrkan är från 1100-talet och byggdes ut allteftersom folkmängd och församling växte i antal. Den kyrkobyggnad vi ser idag tillkom i stort sett under 1700-talets mitt genom utbyggnader på längden och bredden. Valv och tak hade tidigare

T v. Den mäktiga norra fasaden av Järvsö kyrka.

Mitten. Vår trevliga guide Karin Wallin berättar allt om Järvsö kyrkas historia och inventarier.

T h. Runstenen strax norr om kyrkan i Järvsö är en av Hälsinglands förnämsta. Foto M Forsberg.

målningar av Måns Gadd (som sannolikt även hade arbetat i Järvsö kyrka). Vid restaurering 1914-15 fick kyrkan sitt nuvarande utseende med utsmyckningar av konstnären Yngve Lundström.

Ljusdals kyrka äger framför allt två smycken: altarskåpet från 1503, ett flamländskt arbete av yppersta kvalitet, samt en skulptur av Haakon Gullessen, Nådstolen. Till detta kan tilläggas att kyrkan äger två ljusstakar från 1674 som varit föremål för Antikrundans tv-program ett flertal gånger.

Magdalena Forsberg

Överst t h. Gustaf Reuters målning i taket i lillkammaren på Karlsgården.

Överst t v. Tunet på Karlsgården med utspridda hembygdsmedlemmar.

Ovan t v. Detalj från det utsökta altarskåpet i Ljusdals kyrka.

Mitten t h. Klockstapeln intill Ljusdals kyrka.

Nederst t h. Håken Gulleens skulptur Nådstolen i Ljusdals kyrka.

Foto M Forsberg.